

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/19/2017
Identifikačné číslo spisu:	3111010966
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3111010966.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného D. D. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 25. apríla 2017 v Bratislave dovolanie obvineného D. D. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Jozefa Podobu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. mája 2013, sp. zn. 2To/41/2013 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného D. D. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 13. marca 2013, sp. zn. 2T/90/2011, uznal obvineného D. D. (a obvinených S. Z. a Ľ. D.) vinným z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. spáchaného v bode 1/ v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a v bode 2/ samostatne na skutkovom základe uvedenom v rozsudku.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnástich) rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil výrok o treste, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín z 29. októbra 2010, sp. zn. 8T/130/2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súd zároveň v rozsudku uložil aj ochranné opatrenie podľa § 83 ods. 1 písm. e/ Tr. zák., a to zhabanie vecí, ktoré podrobne v napadnutom rozsudku vyšpecifikoval.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený D. D. (a obvinený S. Z.) odvolanie, o ktorom Krajský súd v

Trenčine (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 30. mája 2013, sp. zn. 2To/41/2013, tak, že ho (vo vzťahu k obvinenému D. D.) podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Dňa 23. marca 2016 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvineného D. D. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Jozefa Podobu so sídlom Bratislavská 354/32, 018 41 Dubnica nad Váhom.

V podanom dovolaní obvinený uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por., tzn. zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený uviedol, že v tejto veci už v minulosti podal dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 11. júla 2014, sp. zn. 6 Tdo 28/2014 podľa § 282 písm. c/ Tr. por. (pozn. správne podľa § 382 písm. c/ Tr. por.) odmietnuté. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2014, sp. zn. PLz ÚS 3/2014 vysvetlil, že má právo opätovne vo veci podať dovolanie.

K prvému dovolaciemu dôvodu (podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) uviedol, že zo strany vyšetrovateľa nebol podľa § 85 ods. 6 Tr. por. poučený o jeho procesných právach ihneď, ako bol 25. júna 2010 oficiálne zadržaný ako podozrivý. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Yuriy Volkov proti Ukrajine z 19. decembra 2010, č. 45872/06, na prípad Zachar a Čierny proti Slovensku z 21. júla 2015, ako aj na § 2 ods. 9 Tr. por., § 34 ods. 4 Tr. por., čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). V tomto smere namietal aj to, že k poučeniu o nutnej obhajobe došlo až cca mesiac od vzatia do väzby, a to konkrétne prípisom z 26. júla 2010, ktorým bol upozornený na zmenu právnej kvalifikácie. Namietal aj skutočnosť, že počas vykonávania domových prehliadok v T. S. na ul. Š. v T. nebol ako vlastník bytu prizvaný, nebol mu doručený príkaz na vykonanie prehliadky a ani výzva na dobrovoľné vydanie vecí. S poukazom na rozhodnutie ESLP vo veci Artner skonštatoval, že konaním okresného a krajského súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a odopretiu spravodlivosti.

K druhému dovolaciemu dôvodu (podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.) uviedol, že súdy opreli svoje závery o nezákonne získané dôkazy z domových prehliadok. Pri výkone domovej prehliadky nemôže ako nezúčastnená osoba figurovať pracovníčka KR PZ Trenčín, keďže táto nutne musí mať kolegiálne vzťahy s osobami vykonávajúcimi domovú prehliadku. Pri vykonávaní domovej prehliadky na ul. Š. v T. nebol ako vlastník bytu prizvaný, nebol mu doručený príkaz na jej vykonanie, a to napriek tomu, že bol zadržaný a bol tak vyšetrovateľovi k dispozícii. V tejto súvislosti dal obvinený do pozornosti judikatúru ESLP, ako aj rozsudok najvyššieho súdu R. č. 38/2003, resp. rozsudok z 20. júna 2006, sp. zn. 4 Tz 9/2006.

K tretiemu dovolaciemu dôvodu (podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) uviedol, že vyšetrovateľ uznesením z 26. júna 2010, ČVS: ORP: KRP-48/OVK-TN-2010, začal trestné stíhanie a súčasne mu vzniesol obvinenie za zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/ Tr. zák. Následne bol listom z 26. júla 2010 upozornený, že jeho konanie sa bude kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. c/, e/ Tr. zák., a preto podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por. musí mať obhajcu už v prípravnom konaní, hoci v tom čase bol už mesiac vo väzbe. V rozpore s deklarovanou právnou kvalifikáciou prokurátor podal obžalobu pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. spáchaný v bode 1/ spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. a v bode 2/ samostatne. S predmetnou právnou kvalifikáciou sa stotožnili aj konajúce súdy.

Obvinenie mu ale bolo vznesené len za jeden z čiastkových útokov a iba za zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/ Tr. zák., na možnosť prísnejšej právnej kvalifikácie bol len upozornený a na to, že by malo ísť o pokračovací obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr.

zák. spáchaný v bode 1/ spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. nebol ani len upozornený, pričom to, čo sa mu skutkovo kladie za vinu zistil až po doručení obžaloby. Týmto postupom mu bola odňatá možnosť brániť sa, osobitne mu bolo odňaté právo podávať sťažnosti proti rozširovaniu obvinenia aj pre ďalšie čiastkové útoky. Keďže sa tak nestalo, obžaloba a následný rozsudok mohol byť vynesený iba pre skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Záverom poukázal aj na teóriu ovocia otráveného stromu.

Na základe tohto navrhol, aby najvyšší súd i) podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v § 319 Tr. por. a § 172 Tr. zák. a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v § 2 ods. 1, ods. 4, ods. 9, ods. 10, ods. 12, ods. 19, § 37 ods. 1, § 105 ods. 1 a § 206 ods. 1, ods. 5 Tr. por. v neprospech obvineného, ii) podľa § 386 ods. 2 Tr. por. rozhodnutie krajského súdu, okresného súdu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, zrušil, iii) podľa § 388 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a iv) podľa § 380 ods. 2 Tr. por. prepustil obvineného na slobodu.

K podanému dovolaniu sa dňa 18. mája 2016 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) tak, že ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. navrhol odmietnuť.

Uviedol, že argumenty dovolateľa v prevažnej miere kopírujú obsah už skôr odmietnutého dovolania, a to najmä pokiaľ ide o posúdenie zákonnosti vykonaných domových prehliadok. V tomto smere teda prokurátor odkázal na svoje vyjadrenie z 29. januára 2014. Nad rámec tohto dodal, že obvinený mal zabezpečený prístup k obhajcovi už od prvej fázy jeho zadržania, keď žiadal byť zastúpený JUDr. Antonom Kamasom, ktorého prítomnosť sa nepodarilo zabezpečiť ani pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby. Podľa zápisnice z 26. júna 2010 bol JUDr. Kamas o termíne verejného zasadnutia vyrozumiený, avšak nedostavil sa. Sudca pre prípravné konanie mu preto po jeho vzatí do väzby toho istého dňa ustanovil Mgr. Jozefa Gáplovského. K druhej námietke prokurátor uviedol, že predmet trestného konania, rámcovo vymedzený v uznesení o vznesení obvinenia nebol následným podaním obžaloby nijako dotknutý, keďže skutok, pre ktorý sa voči nemu viedlo trestné stíhanie, prešiel kontinuálne bez zásadných zmien do dejovej podstaty celým trestným konaním vyúsťujúcim do vynesenia odsudzujúceho rozsudku. Na obvineného bola podaná obžaloba so spracovaním prípustnej modifikačnej odchýlky spočívajúcej popri úprave rozsahu činu v rozdelení skutku na dva čiastkové útoky. Pred a ani po podaní obžaloby nebolo treba obvineného upozorniť na zmenu právnej kvalifikácie, nakoľko táto plne korešpondovala tomu, ako na ňu bol obvinený upozornený prípisom vyšetrovateľa z 18. novembra 2010.

K predmetnému vyjadreniu obvinený 24. augusta 2016 zopakoval genézu svojich obvinení, aby napokon ustálil, že nebola zachovaná jednota skutku, keďže predmet trestného konania rámcovo vymedzený v uznesení o vznesení obvinenia z 26. júna 2010 bol zmenený iba vykonanými upozorneniami o zmene právnej kvalifikácie, resp. podanou obžalobou.

Dňa 4. apríla 2017 bolo dovolanie so spisovým materiálom predložené najvyššiemu súdu. Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného D. D. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K námietkam uplatneným v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd odkazuje na zápisnicu o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby (č. l. 73), resp. zápisnicu o výsluchu zadržaného podozrivého z 25. júna 2010 (č. l. 75), z ktorých jednoznačne vyplýva, že obvinený (v tom čase v postavení zadržanej podozrivej osoby) bol poučený podľa § 85 ods. 6 Tr. por.

Pokiaľ ide o rozsudok ESLP vo veci Zachar a Čierny proti Slovensku, na ktorý obvinený poukázal, tento bol založený na odlišnom skutkovom základe. V danom prípade ESLP vyslovil porušenie čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 3 písm. c/ Dohovoru z dôvodu, že vnútroštátne súdy prihliadali na doznávajúce výpovede obvinených, ktoré boli učené po tom, ako sa títo - za situácie, že ich konanie bolo (pravdepodobne) „podkvalifikované“ s výrazne nižšou trestnou sadzbou (podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s trestnou sadzbou 4 - 10 rokov namiesto podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s trestnou sadzbou 10 - 15 rokov), vzdali práva na obhajcu. Prípado obvineného D. bol však diametrálne odlišný, keďže tento si ihneď po svojom zadržaní obhajcu zvolil. Keďže JUDr. Kamas nemohol byť na jeho výsluchoch osobne prítomný, obvinený odmietol vypovedať tak v postavení zadržanej podozrivej osoby (č. l. 76), ako aj v postavení obvineného (č. l. 212). Až pred sudcom pre prípravné konanie počas rozhodovania o jeho väzobnom stíhaní (opäť bez prítomnosti ním zvoleného a riadne vyrozumeného obhajcu) sa k trestnej činnosti sčasti priznal (č. l. 144), pričom na túto výpoveď ani súdy neprihliadali, resp. vychádzali z jeho neskorších výpovedí (tak z prípravného, ako aj súdneho konania), v ktorých spáchanie žalovanej trestnej činnosti popieral.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ani tento neplnený nebol. Obe domové prehliadky (tak v T., ako aj v T. S.) prebiehali z taktických dôvodov skoro v identickom čase, a preto obvinený mohol byť prítomný len pri jednej z nich, a to v T. S.. Takýto postup nie je v rozpore s § 105 a nasl. Tr. por., keďže počas domovej prehliadky v T. bol prítomný iný dospelý člen domácnosti - družka obvineného pani U. D. (č. l. 682, 737). Rovnako ani S. A.O. nemožno považovať za nie nezaújatú osobu len kvôli tomu, že išlo o pracovníčku Krajského riaditeľstva PZ Trenčín. Vzhľadom na to, že išlo o civilného zamestnanca PZ, ktorý na predmetnom trestnom konaní nijako inak neparticipoval, splňal kritériá uvedené v § 105 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 30 ods. 2 Tr. por. (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 3. marca 2014, sp. zn. 1 TdoV 7/2013).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd upozorňuje, že uznesením policajta z 26. júna 2010, ČVS: ORP-553/1-OVK-TN-2010 mu bolo vznesené obvinenie za oba čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. Skutočnosť, že toto jeho konanie (v tom čase ešte posúdené ako jeden skutok) bolo pôvodne právne kvalifikované ako zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/ Tr. zák. a až neskôr bolo prekvalifikované (a rozdelené na dva čiastkové útoky jedného trestného činu) nepredstavuje naplnenie dovolacieho dôvodu. Totožnosť skutku bola totiž bez akýchkoľvek pochybností zachovaná.

Na základe týchto skutočností dospel najvyšší súd k záveru, že v posudzovanom prípade prednesené námietky uplatnené (ale ani žiadne iné) dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por. nenapĺňajú, a preto dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.